

Sygn. akt III AUa 1988/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Ansion (spr.)
Sędziowie	SSA Maria Małek - Bujak SSA Krystyna Merker
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2017 r. w Katowicach

sprawy z odwołania J. S. (J. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek apelacji ubezpieczonego J. S.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 14 września 2016 r. sygn. akt VIII U 1243/16

oddala apelację.

/-/SSA M.Małek-Bujak /-/SSA J.Ansion /-/SSA K.Merker

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1988/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 czerwca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. S. prawa do emerytury górniczej z art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nie udowodnił on wymaganego okresu 25 lat pracy górniczej, a jedynie 24 lata, 9 miesięcy i 5 dni takiej pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu wskazał, iż decyzja taka jest dla niego krzywdząca, bowiem posiada on wymagany okres pracy górniczej. Odwołujący wniósł o przyznanie mu emerytury na podstawie art. 50a ustawy emerytalnej.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując swoje stanowisko zajęte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podkreślił, że nie zaliczył do pracy górniczej żadnego z okresów pobierania przez odwołującego zasiłku chorobowego.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 września 2016r., sygn. akt VIII U 1243/16, Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił odwołanie.

Sąd I instancji ustalił, że odwołujący z dniem (...) ukończył 50 lat życia, nie jest członkiem OFE, nie udowodnił jednak 25 lat pracy górniczej lub równorzędnej, a jedynie 24 lata, 9 miesięcy i 5 dni takiej pracy.

Ubezpieczony w okresie od 7 marca 1980r. do 14 lipca 1998r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) S.A. na następujących stanowiskach: od 7 marca 1980r. do 30 czerwca 1982r., jako ślusarz pod ziemią, od 1 lipca 1982r. do 31 maja 1983r., jako ładowacz pod ziemią, od 1 czerwca 1983r. do 31 października 1984r., jako młodszy górnik pod ziemią, od 1 listopada 1984r. do 30 listopada 1988r., jako górnik pod ziemią, od 1 grudnia 1988r. do 14 lipca 1998r., jako górnik strzałowy pod ziemią. Powyższe wynika ze świadectwa pracy z dnia 14 lipca 1998r. wystawionego przez (...) S.A. Ponadto, w okresie od 14 stycznia 1998r. do 14 lipca 1998r. ubezpieczony pobierał zasiłek chorobowy z powodu wypadku przy pracy, który miał miejsce 14 stycznia 1998r. Organ rentowy, wydając zaskarżoną decyzję odmowną z dnia 16 czerwca 2016r., nie uwzględnił odwołującemu do stażu pracy górniczej wyżej wymienionego okresu pobierania zasiłku chorobowego, w związku z czym - ze względu na brak wymaganego przez ustawę emerytalną stażu 25 lat pracy górniczej - odmówił przyznania świadczenia emerytalnego z art. 50a, wskazując na brak podstaw prawnych.

Zgromadzone dowody Sąd I instancji uznał za kompletne, wiarygodne i przez to mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Powołując treść regulacji art. 50a ust. 1 i 2, art. 50c ust. 1 oraz art. 50b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd I instancji wskazał na sporną okoliczność, jaką było ustalenie, czy okres, w którym odwołujący pobierał zasiłek chorobowy podlega zaliczeniu do stażu pracy górniczej, bowiem organ rentowy odmówił jego zaliczenia.

Zgodnie z obowiązującym do 31 grudnia 2006r. przepisem art. 35 ustawy (którego obowiązywanie zostało przedłużone do 31 grudnia 2008r.), przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględniano okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą oraz okresy zaliczalne do pracy górniczej, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym, że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględniano, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Okresy pracy górniczej, równorzędnej z pracą górniczą i zaliczalnej do pracy górniczej wymieniał art. 36 i 38 ustawy. Art. 36 ust. 2 ustawy stanowił, że na równi z okresami pracy górniczej określonej w ust. 1 traktuje się okres urlopu górniczego

do 5 lat oraz okres świadczenia górniczego do 3 lat, przewidzianych w odrębnych przepisach. Z kolei, w myśl art. 38 ustawy, za okresy zaliczalne do pracy górniczej uznawano okresy wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 4-8, ust. 2 pkt 2, 3, 5-8 oraz w art. 7 pkt 1-7, 9 i 12, tj. m.in. okresy odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz okresy niezdolności do pracy z powodu choroby.

Natomiast obecnie obowiązujące przepisy, które należy stosować rozpoznając prawo ubezpieczonego do tego świadczenia w oparciu o inną podstawę prawną (do „nowej” emerytury górniczej), nie przewidują już istnienia tzw. okresów zaliczalnych, ani nie traktują na równi z pracą górniczą okresu urlopu górniczego. Tym samym, w ocenie Sądu, organ rentowy prawidłowo nie uwzględnił ubezpieczonemu do pracy górniczej okresów pobierania zasiłku chorobowego i okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej.

Ubezpieczony złożył wniosek o świadczenie w dniu 3 czerwca 2016r., a zatem już w okresie obowiązywania omawianych przepisów w aktualnym brzmieniu, znajdując one zatem do niego zastosowanie.

Reasumując Sąd Okręgowy stwierdził, że postępowanie dowodowe wykazało, iż staż pracy górniczej ubezpieczonego został wyliczony w sposób prawidłowy i ubezpieczony, według aktualnie obowiązujących przepisów, nie posiada wymaganego okresu 25 lat pracy górniczej, w związku czym, nie może nabyć prawa do spornego świadczenia.

Z tych względów, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji zaskarżonego orzeczenia.

Apelację od wyroku wniósł ubezpieczony.

Apelujący zarzucił naruszenie prawa procesowego, poprzez wadliwą ocenę materiału zgromadzonego w sprawie oraz prawa materialnego przez pominięcie art. 50e ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o zmianę skarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił, że zarówno w toku postępowania przed organem rentowym, jak i w postępowaniu sądowym, pominięto możliwość zastosowania art. 50e ustawy, jako podstawy do nabycia emerytury górniczej, który to przepis przewiduje możliwość zaliczenia do pracy górniczej okresów niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, za które zostało wypłacone wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy albo świadczenie rehabilitacyjne, bezpośrednio poprzedzone pracą górniczą wykonywaną pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przypadające w czasie trwania stosunku pracy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zakwestionowania orzeczenia Sądu I instancji, który przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe i na jego podstawie wywiódł trafne wnioski.

Sporna kwestia sprowadzała się od ustalenia, czy okres, w którym ubezpieczony pobierał zasiłek chorobowy podlega zaliczeniu do stażu pracy górniczej.

Zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r., poz. 887 j.t.), górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. ukończył 55 lat życia;
2. ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
3. nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat (ust. 2).

Zgodnie z art. 50b ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym, że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy. Z treści tego przepisu wynika, że przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i równorzędnej, które równocześnie są okresami składkowymi i nieskładkowymi, jednak art. 50a ustawy łączy prawo do emerytury górniczej nie z okresami składkowymi i nieskładkowymi, lecz z pracą górniczą i równorzędną, o której mowa w art. 50c ustawy. Wyłącza to możliwość zaliczenia do wymaganego okresu pracy uprawniającego do emerytury górniczej innych okresów, niż wymienione w tym przepisie, nawet, jeżeli są to okresy składkowe lub nieskładkowe.

Kwestia możliwości zaliczenia okresu pobierania zasiłku chorobowego do okresu pracy górniczej uprawniającego do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy emerytalnej stanowiła niejednokrotnie przedmiot rozważań Sądu Najwyższego.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego przedstawiony w wyroku z dnia 1 kwietnia 2014r., sygn. akt I UK 366/13, OSNP 2015/7/101, wskazujący, że: „Przypadające od 15 listopada 1991r. okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłacanego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zasiłków z ubezpieczenia społecznego chorobowego lub opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego, nie wchodzą do stażu pracy uprawniającego do emerytury górniczej z art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.)”.

Uprzednio obowiązujący art. 38 ustawy emerytalnej za okresy zaliczalne do pracy górniczej uznawał m.in. okresy odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz okresy niezdolności do pracy z powodu choroby. W uzasadnieniu cyt. orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, że: „Wobec skreślenia dawnego art. 38 ustawy emerytalnej i braku jego odpowiednika w przepisach Rozdziału 3a Działu II ustawy, nie ma obecnie możliwości uwzględniania w wymaganym stażu pracy uprawniającym do emerytury górniczej tzw. okresów zaliczalnych do pracy górniczej, jakimi były wymienione w art. 38 okresy składkowe z art. 6 ust. 1 pkt 4-8, ust. 2 pkt 2, 3 i 5-8 oraz okresy nieskładkowe z art. 7 pkt 1-7, 9 i 12. Do tych zaś okresów zaliczalnych do pracy górniczej odnosiło się zawarte w dawnym art. 35 ustawy pojęcie okresów nieskładkowych. W konsekwencji, także przypadające od 15 listopada 1991r. okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłacanego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, zasiłków z ubezpieczenia społecznego: chorobowego

lub opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego, które uprzednio stanowiły okresy zaliczalne do pracy górniczej, z których aktualnie ustawodawca zrezygnował, tak, jak i z innych okresów zaliczalnych (np. czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim, działalności kombatanckiej, służby w policji, nauki w szkole wyższej), nie wchodzą do stażu pracy uprawniającego do emerytury górniczej z art. 50a ustawy emerytalnej”.

Skoro ubezpieczony nie spełnił przesłanki 25 lat stażu pracy górniczej, brak było podstaw do przyznania prawa do spornego świadczenia. Skarżący nie spełnił także warunków do nabycia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50e ustawy emerytalnej, który to przepis wymaga 25-letniego stażu kwalifikowanej pracy górniczej, a takiego stażu ubezpieczony nie ma - co jest bezsporne.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego, jako pozbawioną słusznych podstaw.

/-/SSA M.Małek-Bujak /-/SSA J.Ansion /-/SSA K.Merker

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR